

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországra és Ausztráliába	
Egy évre	50 Kő
Hat hónapra	25 Kő
Három hónapra	13 Kő
Magyarország-Franciaország	63 Kő
Egyéb külföldre	75 Kő

TELEFON SZÁM: 98

BARS

közművelődési és társadalmi hetilap

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
číslo: 25448/III. a 1925

Felvevő postahivatal: LEVICE

Ára: 1.— Kő

Hirdetések: Díjszabás szerint
Gyakori hirdetések és a velünk ésszakítottásban levő hirdetői iradók áremegményben részesülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek

Kéziratok vissza nem adtnak

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel

Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani

A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

A gyümölcs problémája

Ilyenkor gyümölcserés idején aktuális megtárgyalni Léva vidékének gyümölcstermelési problémáját. Mert ez a kérdés valóságos problémává nőtte ki magát nálunk. Folyton itt kísért ugyanis az a kérdés, vajjon, hogy lehet az, hogy egy ilyen fejlett agrikulatúrával bíró vidéknek a gyümölcstermelése annyira elhanyagolt állapotban legyen, mint az nálunk tapasztalható.

Sétáljunk csak végig kora reggel az egyébként oly gazdag piacon: nyomban megállapíthatjuk ennek az állításnak az igazságát. Olyan gyümölcset fogunk látni ott, amilyenel az ösmber táplálkozhatott évtizedek előtt, mintha azóta a gyümölcstermelés egy lépéssel sem haladt volna előbbre, mintha a növénynevelés tel sem találták volna még.

Szlovenszko országos gyümölcsetzeti felügyelője mintegy két év előtt Léván jártában — a lévai gyümölcs piac végig tanulmányozása után — szintén ehez hasonlóan nyilatkozott. Megállapította, hogy a lévai piacon alig látni rendesebb, nemes gyümölcset. Valóban ugy van, hogy a mi piacunkon leginkább férges, hullott és éretlen gyümölcset találunk, ami méltán kihívja maga ellen a fokozottabb rendőri és közegészségügyi ellenőrzést. A hatóságunk nem lenne szabad megengedni azt, hogy a piacon ilyen gyümölcs nyilvános eladásra kerüljön. Hogyha a falusi nép látná azt, hogy a lévai piacon nem lehet minden növényi szemetet értékesíteni: akkor bizonyára nagyobb súlyt helyezne gyümölcstermelésének megnevelésére. Azokat a termelőket, akik önmaguktól nem jönnek rá arra, hogy az ő számukra is hasznosabb az, hogyha jobbfajta gyümölcset természetnek és hoznak eladásra a piacra, hatósági uton kell arra ránevelni, olyan formán, hogy nem engedik meg nekik az egyébként közegészségügyi tekintetből is kifogásolható silány gyümölcs árusítását.

Megalakult már Léván a gyümölcstermelők egyesülete, annak is meg kellene indítani a propagandát a gyümölcstermelés megjavítására. Az egyik utóbbi járási képviselőtestületi gyűlésen az egyik tag beszédében rámutatott a gyümölcstermelés nagy közgazdasági jelentőségére és ezen a téren a nép

Az emberre átvihető állatbetegségek kiállítás

„A falu egészségéről való gondoskodás nem volna teljes, hogyha nem foglalkozna az ember védelmével az oly betegségekkel szemben, melyek az állatokkal való érintkezés folytán állnak elő”, ezen szavakkal kezdődik a prágai országos hivatali állategészségügyi osztály főnökének, dr. Voráčeknek beszámolója, melyet a „Falugészség gondozása” országos bizottságának egyik ülésén elmondott. Az ember és mindennek előtt a mezőgazda, annak családja és alkalmazottainak a fertőzés elleni védelme, egész sor különböző intézkedést tesz szükségessé.

Mint ilyen nem áll utolsó helyen a mezőgazda nevelése sem. Nyomatékosan kell őt figyelmeztetni a beteg állatokkal való érintkezésnél a szükséges óvatosságra, szigorú tisztaságra és a beszenyezett testrészek és ruha fertőtlenítésére, valamint annak feltétlen szükségességére, hogy a fertőzés legkisebb gyanúja esetén, azonnal orvosi segítséget vegyen igénybe. Hogy a mezőgazdának módjában álljon a beteg állatokkal megfelelő óvatosság mellett a szükséges ápolásban részesíteni, kell, hogy a betegség tüneteiről, annak veszélyéről, valamint azon eszközökről tájékozva legyen, melyekkel annak elterjedését meg lehet akadályozni.

Dr. Voráček kormánytanácsos a kiállítást tekintti oly alkalmas tájékoztató eszköznek, mely az állatok ragályos betegségei terjedésének az okait és az emberre való átvitelt lehetővé teszi szemléltetendő. Esméjével a prágai országos hivatali állategészségügyi osztálya valósította meg és így nyílt alkalmunk a tavalyi prágai mezőgazdasági kiállításon egy külön kollekción láthatni, mely a betegség által megátadott állati szervekről készített nagy képekből, számtalan fényképfelvételekből és szeszben konzervált preparátumokból állott, mely „az emberre átvihető állati ragályok” cím alatt volt kiállítva. A kiállított anyag a szájfájás, veszettség, ragályos elvételés, gümőkór, lépene, a sertésorban, hőrbetegségek, a trichinózis és borsóka betegségeket mutatta be. Minden kép hűen adta vissza a betegségnek az állaton észlelt tüneteit, a fertőzés okát és terjedését, az emberre való átvitelt lehetőségét, valamint az állatok és embereknek a betegséggel szembeni védekezés lehetőségeit.

Részletes és jellegzetes fényképfelvételek, a fertőzés által megátadott emberi testrészek viaszmodelljei, szeszbe tett állati szervek egész sora, egészítette ki a képxpozíciót.

A kiállítás nagy sikere arr indította a

Szlovenszko Mezőgazdasági Balesetbiztosító-intézetet, hogy a kiállított gyűjteményt az országos állategészségügyi hivataltól kölcsön kérje és azt a tavalyi Dunavásár keretében kiállítsa. A gyűjtemény itt is óriási sikert aratott. Oly emberek, akik a vásár teoretikai részelt és különösen a szociális-technikai kiállításokat gondosan elkerülik, — ezt az expozíciót figyelmesen megnézték, sőt azt eleposan meg is vitatták. És így ez a kiállítás kétféle haszonnal járt: nem csak oktatott, hanem gondolkodásra és összehasonlításra is ösztönözte az embereket és ilyenformán még jobban emlékeztetükbe véste magát.

Tekintettel a kiállított kollekción által követelt célra és tájékoztató mivoltára, valamint annak áttekinthetőségére, valóban igen kívánatos lenne, ha azt vándorkiállításá lehetne átalkítani. Mert csak így fog nagyobb mértékben hozzájárulni gazdáink neveléséhez és oktatásához. A prágai országos hivatali állategészségügyi osztálya a tekintetben az érdekelteknek bizonyára kezükre fog járni.

A tengeri ára

Az 1937. évi termésű kukorica mázsájának felvásárlási árát érsekújvári paritásban az 1937—38. gazdasági évre a következőképpen állapították meg:

A) MORZSOLT KUKORICA

1. Alapfelvásárlási árak:

- a) sárga, nagyszemű, gömbölyű 110.— K
  - b) sárga, Fiorentini, Putyi és más hasonló kismű 125.— K
  - c) Cincquantino, Pignoletto 112.— K
  - d) fehér és sárga, lófogú 105.— K
  - e) fehér, gömbölyű kukorica 100.— K
2. Havi pótdíjak 1937 november és decemberében 1.— K
1938 január—áprilisban 1.50 K
3. Az árak 100 kg tisztasúlyban, franko vagon, érsekújvári paritásban, egészségese, tiszta és száraz, tehát nem nagyobb, mint 15 százalékos nedvességet tartalmazó, szabadon berakott kukoricára értendők.

4. Amennyiben a kukorica 15 százaléknál nedvesebb, a 15 százalékon felüli nedvesség minden százaléka után a felvásárlási árból 1.5 %-ot vonnak le, az egyéb előír-

szerűségnek mutató kioktatására hívta fel a figyelmet. Akkor arról volt szó, hogy valamelyik gazdasági iskolából előadó fog kijönni a szükséges szakelőadások megtartására. Mi most a lévai gyümölcstermelők sivar képe látásának hatása alatt szükségessé látjuk ráirányítani az illetékes körök és a nép figyelmét a gyümölcstermelés nagy közgazdasági jelentőségére.

Végre már be kell látni a népnek, hogy a jó és nemes gyümölcs termelése sem jár nagyobb költ-

séggel és fáradsággal mint a silány, a jobb gyümölcserő termelésénél. A jobb gyümölcserő természetesen jobb árat is kapnak s a fogyasztók is olcsóbban juthatnának jó gyümölcshöz, mert jelenleg a jobbfajta gyümölcs városunkban szinte megfizethetetlen, így csak a jómódúak juthatnak hozzá, míg a nagytömegek vagy kénytelenek lemondani a gyümölcsfogyasztásról, vagyha mégis gyümölcset akarnak fogyasztani, kénytelenek silány, értéktelen gyümölcserő pénzt adni.

soknak meg nem felelő kukorica árából pedig megfelelő összeget vonnak le. A minőség elbírálására ama terménytőzsde szokványai az irányadók, amelyek kerületében a kukorica a bizománosnak leszállított, amennyiben a felek más belföldi terménytőzsde szokványait nem kötötték ki.

5. A kukorica eladási ára 8 koronával magasabb az A) 1. és 2. alatt jelzett felvásárlási áránál.

6. Az eladási feltételek szintén érvényesek az A) 3. és 4. alatti előírások azzal a különbséggel, hogy a minőség megállapítására és az abból folyó levonásokra ama belföldi tőzsde szokványai az irányadók, amely tőzsdén a felek az üzletet megkötötték, vagy amely tőzsde szokványainak magukat alávetették.

B) CSÖVES KUKORICA

1. Felvásárlási árak:

a) sárga, nagyszemű, gömbölyű, szeptemberben 50.— K. október 56.— K. november 1-től 60 — 60 K.

b) sárga, Fiorenti, Putyi és más hasonló kiszemű szeptemberben 52.— K. októberben 58 — K. november 1-től 62 K.

c) Cinquanteo, Pignoletto, szeptemberben 62.— K. októberben 68 — K. november 1-től 72.— K.

d) fehér és sárga, lófogú, szeptemberben 48.— K. októberben 54 — K. november 1-től 58 K.

e) fehér, gömbölyű kukorica, szeptemberben 45.— K. októberben 51 — K. november 1-től 55.— K.

2. A) csöves kukorica ára a forgalmiadót beleszámítva, egészséges, a típust illetően egységes, az időponthoz mérten száraz árura, franko vagon, Érsekújvár állomási paritásában, szabadon berakva értenőd.

3. Amennyiben a társaság csöves kukoricát fog felvásárolni, amely csöves kukoricában a maga az 1. a) és b) alatt felsorolt fajtáknál 50 százaléknál több, az 1. c) alatt felsoroltnál 60 százaléknál több, az 1. d) és e) alatt felsorolt fajtáknál 55 százaléknál több, vagy amennyiben a kukorica nedvessége alacsonyabb, mint az időszerűen száraz kukoricáé, úgy a társaság a megállapított árakhoz megfelelő pótlókat számít hozzá. A 2. bekezdés előírásainak megemfelelő kukorica árából megfelelő összeget fognak levonni. A minőség elbírálására és az abból folyó levonásokra ama terménytőzsde szakértő bizottságának a döntése az irányadó, amelynek körzetében a kukoricát a bizománosnak leszállították, vagy amely ügyletben a felek más belföldi terménytőzsde szakértő bizottságának vetették alá magukat.

4. A) B) 1. szám alatt felsorolt csöves kukorica eladási ára mázsánként 4 koronával magasabb, mint az egyes fajtájú kukoricák felvásárlási ára.

5. Az eladási feltételekre a B) 2. és 3. alatti előírások is vonatkoznak.

KÜLÖNFÉLÉK

— Aranymennyező. Nyitra János nyugalmazott igazgatótanító és neje csütörtökön ünnepelték boldog házasságút ötvenedik évfordulóját. A köztisztviselő álló házaspár a reggeli szentmis keretében újból megáldatta frigyét. Az aranymennyezőn részt vett a házaspár nagykiterjedésű családja, gyermekei és unokái. A rokonságon kívül a jóbarátok sokasága is kifejezte jókívánatait az aranymennyező alkalmából.

— Üszvevönk a lévai tanonciskolákat. Erdős Zsuzsanna halálával megüresedett a lévai kereskedelmi tanonciskola igazgatói tisztsége. A tanonciskolák szakfelügyelőségének leirata szerint ezt a tisztséget többé már nem tölthetik be, hanem a körzeti tanonciskolák létesítéséről szóló törvény végrehajtásával kapcsolatban Léván az iparos és kereskedelmi tanonciskolákat már most egységes vezetés alá veszik, vagyis a kereskedelmi tanonciskolát is az iparos tanonciskola igazgatósága alá helyezik.

— Beiratás a pozsonyi YMCA magánkereskedelmi iskolájába még javában folyik és egész szünetidőn át tart. Tagozatai: a kétéves ker. iskola és egzéves ker. tanfolyam. Felvehető minden 14 életévét betöltött és legalább 4 polgári vagy középiskolai végzettséggel rendelkező tanuló vagy tanuló. Az iskola az iskolügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll és végzett növendékei érvényes bizonyítványt nyernek. Az iskola jó alkalmat nyújt a szlovák nyelv gyors és alapos elsajátítására. Vidékiek irásban is jelentkezhetnek. Prospektust díjmentesen küld az YMCA, Bratislava, Sám ut.

— GYÁSZHIR. Özv. Macher Mártonné, szül. Padatőber Anna, 80 éves korában, hosszas szenvedés után július hó 31-én Léván elhunyt. A megboldogult áldozatkészségével és nemesszívűségével közszerzetnek érvenedett. Az elhunytban özv. Kabina Ervinné, szül. Macher Ida édesanyját gyászolják.

— A Garamberzence-Léva-i helyi vasút részvénytársaság a napokban tartotta meg közgyűlését a pozsonyi vasútigazgatóságon. Az üzemi hiány 4,541,751.14 korona, azaz 473,612.59 koronával több, mint a 1935. évben. A mérlegi veszteség 7,890,485.92 korona, az állammal szemben fennálló adósság 114,882,387.76 korona. A vállalat osztalékot nem fizet.

— Szerző est Léván. A Járás Magyar Közművelődési Testület védnöksége alatt e hó 19-én szerző estét rendeznek Léván. Dr. Mihola Gyuzsi, a Léván már jól ismert zeneszerző és dalköltő legújabb nótáit enekli és játsza cigányzene kíséretel. Farkas István író, a Magyar Család szerkesztője novelláját olvassa fel. Márton László verseiből ad elő. Vacsyné Böttik Irma Mihola-nótákat énekel. Az est igen érdekesnek ígérkezik.

— Járdakészítési munkálatok. A káki aszfaltjárda munkálatai folyamatban vannak. A járda két méter széles lesz és mellette földterület lesz kialakítva a befutás és a villamosvezeték oszlopai részére. Az emelkedett helyeken a járda és az utast közötti földrészt síklósi kövel lesz megerősítve. A Stefánik utcában a régi aszfaltjárda megjavítása folyik. A járdát magasabbra emelik és új aszfaltburkolattal látják el. A Stefánik utca javítása után a Mártonffy utcára kerül sor és a városi pénztár viszonyai szerint fokozatosan a többi utcák járdáit is ki fogják javítani.

— Ingyenes vizum a prágai mintavásárra. A szeptember 3-tól 12-ig tartó prágai őszi mintavásárra utazók aug. 24-től szept. 22-ig vizumilleték fizetése nélkül lehetnek át a csehszlovák határt azokból az államokból, amelyekkel szemben fennáll a vizumkönyvszer. Az utazóknak a határon a mintavásár külföldi igazolványával kell magukat igazolniuk, amelyet valamely csehszlovák külképviseleti hatóság pecséttel látott el. Utlevél szükséges.

A 100 éves alumínium

Ha száz évvel ezelőtt kérdezték volna, hogy melyik a földünknek a leggyakrabban használt érce, minden bizonnyal akkor még senki sem gondolt volna az alumíniumra, amely ma egész életünknek leghasznosabb és legelőkelőbb részét képezi.

Éppen ma száz évvel ezelőtt, 1837-ben fedezte fel Wohler Frigyes a hirtves kémikus az alumíniumot klorálmiumnátriumból. Mikor Wohler az új anyagot először előállította, még akkor nem is sejtette, hogy azt ipari célokra is fellehet használni. Az ezüstös csillogó új fém még igen, mondhatni megfizethetetlenül drága volt. 1854-ben még az alumínium kilója 2700 márkánál is drágább volt, tehát több mint az arany. És ez a magas ár volt az oka annak, hogy évtizedekig nem tudta gazdasági életünkben az alumínium elfoglalni azt a helyet, amely pedig megillette. Voltak azonban már akkor is sokan, akik nagy jövőt jósoltak ennek a könnyű fémnek, amely háromszor könnyebb, mint a vas.

Azokban hirtelen év alatt megváltozott az alumínium gazdasági szerepe. Még 1884-ben 1700 márkába került kilója és 1885-ben az ára már 70 márkára zuhant. Ettől a pillanattól kezdve az alumínium fontossága ipari és gazdasági életünkben egyre emelkedik.

1885-ben 13000 kilogramot sikerül előállítani bauxitból. Bauxit Európa sok országában található. Különösen Németország, Franciaország, Svéiz és Norvégia igen gazdag lelőhelye ennek az értékes anyagnak. Azonban a legtöbb mégis Amerikában, az Egyesült Államokban és Kanadában található.

Az elektromosság elterjedésével az alumínium szerepe és fontossága egyre emelkedik. 1890-es években már 175,000 kilogram az évi alumínium termelés eredménye. 1896-ban már 1,789,000 kilogramot állítanak elő és 1899-ben az évi termelés 7.8 millióra emelkedett fel. És ennek dacára még ekkor mindég bizonyos kétkedéssel néztek legelőször az alumínium várható és értékes felhasználására.

1900-as években az alumínium, dacára olcsóságának és rendkívüli használhatóságának az ember életében nem nagy szerepet játszik, a többi ércéhez viszonyítva. Értéket is, hiszen az alumínium legnagyobb tulajdonsága a könnyűség nem volt igen fontos. Még akkor nem voltak könnyű karosszékek és repülőgépek, sem a gépeknek,

ipari cikkeknél és házi eszközöknek annyi konstrukciója, ahol éppen a fémeknek a könnyűsége a legértékesebb tulajdonság. Ma azonban teljesen megváltozott a kép. A modern kor ezernyi ezer találmányát éppen az alumínium könnyűsége segítette elő és tette lehetővé.

A civilizáció fejlődésével hihetetlenül szaporodtak az alumínium iránti érdeklődések. Mind általánosabb lett az a nézet, hogy a jövő ezé a könnyű fémé. És tényleg az ipar és technika fejlődése ma már teljesen nélkülözhetetlenné tette az alumíniumot.

Jött az autó, a repülőgép és a léghejő. A háború előtt már 65000 tonnát termeltek az alumíniumból. A háború alatt csak fokozódott az alumínium termelés. Azonban az alumínium kihasználása teljes mértékben tulajdonképpen csak a háború után kezdődött, ekkor lett csak valóban elismerte olyan anyagnak, amelyik a vasat sok ezer esetben teljesen pótolni tudja, sőt sok esetben előnyös tulajdonságai miatt jobban felhasználható, mint a vas.

Egyre tart napjainkban az alumínium jelentőségének emelkedése és ezzel szemben az ára pedig fokozatosan csökken. Ma már az alumínium kilója 16 koronáért kapható. Ha egyszer a mai generáció kikerül egészségesen a gazdasági krízisekből, az elektromosság fogja az uralkodást átvenni a gőz helyett és akkor az alumínium jelentősége is teljes mértékben fog kifejeződni. Ez lesz a könnyű motorok és könnyű fémek korszaka, amelyekben az alumínium viszi majd a vezető szerepet. Ma a világon levő összes alumínium mennyisége pár százezer tonna, amely fokozatosan egyre szaporodik és a fejlődés az egyre tart. Néhány év múlva 1 millió tonna lesz az emberiség rendelkezésére álló alumínium mennyisége.

A technika fejlődésére mindenesetre mérhetetlen befolyással van az alumínium. A civilizáció hathatós eszközeit állítja elő belőle. De lehet az is, hogy éppen fordítva, a jövő háborúban a gyűlölködő ember kezében a kultura szétrombolására lesz fordítva, mert nincs még egy fém, amely ép úgy a békét, mint a háborút egyszerre szolgálja, mint éppen a föld fémje az alumínium.

— **Jelentkezés magyarul tanulókat** kövacs tanfolyamra. Szeptember 27-én nyolc hetes magyar nyelvű patkolókövacs tanfolyam nyílik meg Turcszentmártonban. Jelentkezni lehet az Állami Iparfejlesztő Intézetnél (Turcszentmárton), mely közli a részletes feltevételeket és a jelentkezőket a tanfolyam megkezdése előtt meghívja. Törvényes rendelkezések szerint, patkolókövacs mesterséget csak az folytathat, aki az ilyen tanfolyamot elvégezte. Eddig ez a rendelkezés nem volt végrehajtva és a felszabadulás és a segédidő letelte után minden kovács iparos önállósíthatta magát. El kell készülnie azonban arra, hogy meghívják ezt a képzést. Miután ilyen magyarul tanuló tanfolyam eddig nem volt, nagyon kevés magyar kovácsiparos van, aki ezzel a képzéssel rendelkezik. Felhívjuk tehát a magyar kovács iparosokat és többéves kovács segédeket, hogy ha neheztlre is csak az áldozat, mégis minél többen jelentkezzenek a tanfolyamra. Értesülésünk szerint az állami iparfejlesztő intézet olcsó elszállásról, ételmezésről gondoskodik és a résztvevők vasúli kedvezményben is részesülnek. Minden kovácsiparos tehát erejét megfeszítve is vegyen részt ezen a tanfolyamon, nehogy egy napon olyan helyzet előtt álljunk, hogy nem lesz magyar kovács, akinek önállósításra joga volna, vagy pedig hogy jelentkezők hiányában, a tanfolyam ne legyen megtartható. Több év munkájába került, amíg sikerült elérni, hogy ilyen magyarul tanuló tanfolyam jött létre. A magyar vidéktől messze rendezik ezt meg s így nem felel meg teljesen kívánásainknak, de mégis részt kell azonos venniük. Évek előtt, még a komáromi ipartársulat indított mozgalmat a magyar tanfolyam érdekében, majd Koltai György tartománygyűlési képviselő vette kezébe az ügyet, akinek szívóssága végre eredményt ért el. Mindenki, aki teheti, jelentkezzen tehát, nehogy résztvevők hiányában olyan látzata legyen a dolognak, hogy nincs ilyen magyarul tanuló tanfolyam szükség. **Jelentkeztek magyar kovács iparosok!**

— **Autóbalasat.** Az utóbbi időben sűrű egymásutánban fordulnak elő autóbalasatok Léván. E hó 4-én délután Kmetty Béla lévai műköszörős Szecse felé robogott motor-képkarján. A katonai lövőde mellett egy katonai teherautó jött szembe vele. A kis kanyart Kmetty olyan rosszul vette, hogy összerúgta a katonai autót. Kmetty képkarja összetört és ő pedig olyan szerencsétlenül esett az utolsó kőrákásra, hogy kezét és arcát súlyosan megsértette. A kórházba szállították.

— **Nagy felhajtás az állatvásárra.** Az augusztusi állatvásáron igen élénk volt a felhajtás, főleg lovakban és malacokban nagy volt a kínálat. A vételkedv is elég élénk volt, amennyiben 783 állat cserélt gazdát. Az árak a júliusi vásár után némileg emelkedtek. Felhajtottak 110 (56) bikát, 238 (90) tehén, 349 (188) növendékállatot, 89 (46) borjút, 2384 (237) lovat, 335 (146) birkát, 15 (2) kecskét, 5 (3) hiztosertést, 66 (23) maglósertést, 910 (288) kismalacot, összesen 4635 drbot. A zárójelben levő számok az eladott állatok jelzik. Az árak így alakultak: ökör 4.50—5, bika 3.50—4.50, tehén 4—4.50, növendékmarha 4.50—5.20, borjú 4.50—5.50, hiztos sertés 6.50—7, süldömálac párja 5.00—700 K, kismalac párja 130—260 K.

— **Balesetelhárítás a szecskavágónál.** A szecskavágógép egy felette fájdalomra kérdést képer. A falvakban használt szecskavágókon rendszerint semmiféle védelmi berendezés nincs. Szabadon hozzáférhetők, különösen gyermekek részére, akik előszeretettel utánnozzák a felnőtteket, nem is sejtve, hogy ennél ilyen veszélyt fenyegeti őket. A munka biztonságára érdekében követeljük azért, hogy a szecskavágó kékereke fedve és úgy legyen megörögzítve, hogy el ne mozduljon még akkor sem, ha a késeket kisorsólják vagy lecszerelik. Továbbá kell, hogy a fogaskerekek, melyek a takarmányt a gépbe húzzák, ugyancsak fedve legyenek, éppen úgy, mint az etető láda, ez utóbbi pedig a fogaskerekektől 50 cm. távolságra. Azonkívül minden szecskavágónak átkapszóval kell ellátva lennie, mely a gépet ellenkező irányú mozgásba hozza.

KRIMZON-RÓZSÁK...

Krimzon-rózsák! — Piros krimzon rózsák!
... Nekem azok a legkedvesebb órák,
Amiket itt, a Természet-ölen
Töltök... a kek-Ég borul itt fölem.
Köröttem ezer titokzatos Élet!
A fűszál sóhajt. Lombosfák regének.
Pázsit, virág, csillag a harmat.
— A gondok perce magamra hagynak...
S lelkemből feltör... Istenem!
... Itt, itt ezen a szőlőhegyen
Nyitom a Létnek százkulcsos Titkát.
— Irásomhoz szívem adja a Titkát!
... Az ágon csacska, — dalos-madarak...
Lemásolom e kedves szavakat...
Amikkel a madár párját hívja...
Párázra-vágyón, avagy riva-sirva.
„Kakukk!” — „Kakukk!”, Mondja a Kakukk!
A birót szítja a Rigó... magyarul...
Hallgassd fűtött! — „Huncut a biró!”
Mondhatná azt is, ... a költő az író!
Huncut Rigó, az egész — Világ!
Im, itt a fán a harkály kopál!
Berzenkednek a szürke-erekek...
Akár csak én — amikor szeretek!
Szeret, szeret, madár, virág, bogár.
Tagadjam!? — Szívem is párjára vár.
Tüzel a Nap. — Napsugár-özön
Tudósok! — Itt terem az Életöröm!
... Hallom a Csendet! — A Csend is beszél! —
A Csend sóhajt is megérem én...
Lelkem itt mindig zengő-Hárfa...
... Csak a szemem a Várost ne lássa! —
Ott terül lenn! — Szemem befödöm.
Város! — Most hozzád nincs semmi közöm:
Város! — Város! — Te bűnök tanyája:
Te ahol az ember Énjét megalázza,
— Futok előled a Természet-öleré...
Krimzonok! — Krimzonok! — Fűdjétek el tőte!
Vén-diák szívemnek, hogy legyen meg Alma,
Hábörgő lelkemnek fohásza, imája!
...
... Mig a fűszál sóhajt, — muzsikál a Csend.
Bensőmben Csoadál! — Áhítat dala zeng.
... A Természet ölen; — Itt jó énekem.
Itt a közeledben... Isten! — Istenem!! —

PÁL IMRE

— **A csehszlovákiai magyar iskolarádiónak** az elmúlt évek gazdag tapasztalatai és a pedagógusok szakszerű véleményezése alapján elhatározta, hogy az 1937—38-as iskolaévben új rendszert vezet be küldéseinek beosztására és időpontjára vonatkozólag. Teljesen elválasztotta az alsófokot a felsőfoktól, olyan formában, hogy a népiskolák alsó foka számára minden kedden, míg a népiskolák felsőfoka és a polgári iskolák számára minden szerdán külön műsort ad. Ugyancsak kedvező megoldást nyert a közvetítések időpontjának kérdése is, amennyiben a Rádió-journal igazgatósága helyt adott a magyar tanítószáz azon kérelmének, hogy az iskolarádiónak műsora ne reggel 8 óra 5 perccor, hanem d. e. 10 óra 15 perccor kezdődjék. Ennek az új beosztásnak gyakorlati pedagógiai szempontból igen fontos jelentősége van, mert egyrészt lehetővé teszi a két foknak külön egyfokúra való s a gyermek korának és felfogóképességének tökéletesen megfelelő szótválasztását, másrészt olyan időpontban közvetíti műsorát, amely nem zavarja az iskolai tanítás egységes menetét, hanem éppen ennek szerves folytatását és kiegészítését fogja képezni.

— **Mire használható a vadgesztenye?** A vadgesztenye a legtöbb helyen gyermekek játékszere, pedig igen jól fel lehet használni házinyulak, juhok és kecskék takarmányául, mert igen szivesen eszik. Az elkészítése a következőképpen történik: a gesztenyét összezuzuk, aztán azt a darát 24 órát át vízben áztatjuk, így a caersavtartalmától megszabadítjuk. Időközben gyakran cseréljük rajta a vizet. Az így áztatott pépet

kemencében vagy forró napon megszáritjuk. Lehet az is, hogy összezuzott gesztenyét jól megfőzzük és azután a levét leöntve megszáritjuk. Az így elkészített és keserű ízétől megfosztott gesztenyedarát szivesebben eszi az állat.

— **A „Katonaság a gyermekekért” ünnepélynek** elszámolása. Amint már ismeretes a lévai katonai parancsnokság június 13-án a szegény gyermekek javára népnépmélyt rendezett, a zborói ütközet évfordulója alkalmából „Katonaság a gyermekekért” jelző alatt. Dacára annak, hogy az időjárás kedvezőtlen volt az ünnepély mégis 2034.10 K tiszta jövedelmet hozott. Ez alkalmából a következő adományokat kaptuk: Erzsébet gözmalom 20 K, Schoeller-Neufeld Dobogó 25 K, Goldstein Henrik 50 K, Barsmegeyi Népbank 300 K, Simkó Károly 20 K, Živena 25 K, Kerületi Betegsegélyző 150 K, Schoeller és Tára Lavica 50 kg 00-as liszt, Munka Létszó 50 kg 00-as liszt, Klein Benő útdai 01 kg kristály cukor, 1 kg csacsó, Wetzler 1 kg csacsó, Lachy 2 kg csacsó, Tauber 1 doboz cukorka, Any-cég 3 doboz cukorka, Vanger 1 kg csokoládé, Freyer Mária 20 liter tej, Drdos Martin 20 liter tej, Géyeyi Gazdaság 50 lit. tej, őzv. dr. Szamekné 25 drb mignon, Slovenská Liga 2 torta, LTE 2 torta, Izr. Nőegylet 2 torta, Protestáns Leányegylet 1 torta, dr. Priszner 1 torta, Sokol torna egyesület 1 torta, Női Mária Kongregáció 1 torta, Árvaház 1 torta, Schwitzer Pollák cég 1 doboz játékszer, Steiner cég 1 doboz játékszer, Amerikai bazár 1 doboz játékszer, Györgyi Lajos 3 női rediktű, Knapp drogéria 2 szappankollektió, Pick drogéria apróságok, Blumenfeld drogéria 2 drb puderdoboz, Lőwy 25 liter sör, Boros 25 liter sör, Szántói Kutkezelőség igazgatósága 120 liter szántói viz. Az iskolás gyermekek délután fél 4 óra után csacsóval és kávéval lettek megvendégelve, vacsorára pedig gulyást és kenyeret kapok. 1800 gyermek lett megvendégelve. Ezen akcióra több mint 3000 K fordítottak. A szép erkölcsi és anyagi eredményt elsősorban a helybeli katonai parancsnokság, a t. tisztai és altisztai karnak köszönhetjük, s mind azoknak kik erkölcsileg vagy anyagilag részt vettek a fenti ünnepély megrendezésében. Ezért véndencei nevében ezúton fejezi ki legmélyebb köszönetét az OPM Elnöksége.

— **Jelentsék be idején a cselédváltozást.** A gazdasági cselédek balesetkövetkezményeinek kártalanítása tekintetében a mezőgazdasági balesetbiztosítás azt a rendelkezést tartalmazza, hogy a balesetbiztosítótintézet csak az esetben kártalanítja a sérültet, hogyha az szabályszerűen be van írva a gazdasági cselédek idevonatkozó jegyzékébe és ha a munkaadó igazában fizette meg a biztosítási díjat. Más esetben a balesetbiztosítótintézet nem köteles a baleset kártalanítani, úgy hogy így esetben ez a kötelezettség a munkaadót terheli. Ez a veszély még a telkiismeretes és kötelességeit hiven teljesítő munkaadót is fenyegeti. És pedig akkor, ha cselédet változtat és ezt a változást nem jelenti be a jegyző hivatalának, már akár az előírások nem ismerése, akár más felhalmozott gondok miatt. Annak, hogy a cseléd az év folyamán elhagyja szolgálati helyét több oka lehet, úgyhogy a munkaadó kénytelen helyette mást felvenni. Ily esetben a munkaadó, ha a fentemlítt következményeket el akarja kerülni, az új cseléd munkabéllásásától számítva 15 napon belül köteles ezt a jegyző hivatalának bejelenteni. A biztosítási díj befizetésének a határideje ugyanaz, mint a többi cselédnél, vagyis azt legkésőbb a folyó év április hava 1-ig kell befizetni. Amennyiben azonban ez a határidő már lejárt volna és az elbocsátott cselédért a biztosítási díj már be lett fizetve, — ele-

gendő ha igazolják, hogy a bejelentett cseledek közül melyik távozott és kinek helyébe lett az új cseled felvéve, a biztosítási díjat azonban másodsor nem kell megfizetni. Eppen ez a körülmény, hogy t. i. a gazdasági cseled személyében történt változás bejelentésekor semmit sem kell fizetni, teszi azt, hogy a gazdák ezt a formáságot lebecsülik, gyakran saját kárukra. Igaz ugyan, hogy a szlovénországi mezőgazdasági Baleset-biztosítótintézet központja, nem ugyan a törvény betéje szerint, de kétségtelenül annak szellemében, ily eseteket is kártalanít. Azonban az ezzel járó előzetes vizsgálat sokkal több kellemetlenséget és idővesztéseket okoz, mint amennyit az előírt formáságot megkövetelne. Azért mezőgazdák, gondoljátok gazdasági cseledeiteket változtatásánál a balesetbiztosításra is és a változást jelentsétek be idejében.

SOLLICH fogtechnikus szabadságon van, rendelését augusztus 9-én újból megkezdí.

Gazdák figyelmébe! Mielőtt a cséplés megkezdődne, előszítse ki mentőszekrényét a törvényes előírás szerint. Ph. Mr. Preisich drogériában. Szepessy utca 1 szám.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Taliga János és Kukucska Mária leánya Márta Mária — Salka Vilma fia János — Bednárk Mihály és Vrzal Mária fia László — Stevur Lajos és Torda Mária fia Jaroslav Milan — Gerőfi Jenő és Holovicz Katalin fia Ivan Andrej — Neumann József és Schäfer Magda leánya Éva.

Házasság. Sorčík János rkat. Csepe Anna Erzsébet rkat.

Halálozások. Özv. Macher Mártonné szül. Padstuber Anna 80 éves — özv. Maurer Ferencné szül. Kolibár Mária 39 éves — özv. Veres Albertné szül. Del Mária 79 éves — Drobny Mária 10 hónapos — Salka János 4 napos.

A „Csak egy ebédet“ akció

javára az árkvás részére a következő adomány részlete:
Kutsera Andorné 20.— Ké, Izsóf Ilona 10.— Ké.
Fogadják a nemesszivű adakozók az árkvás nevében hálás köszönetünket.

OFFERMANNÉ ÁRVAY Mária alelnök.

Gyászköszönet.

Fogadják mindazok, kik felejtethetetlen férjem: Erdős Ignác elhunyt alkalmából akár szóval, akár írásban jóleső részvételük kifejezését adtak a kik végzettségén megjeleni szívesek voltak, ezután ugy a magam, mint családom nevében legbálsabb köszönetemet.

Özv. Erdős Ignácné.

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

Vasárnap az LTE selmecbányán fog szerepelni úszó és vízpoló mérkőzés keretében az ottani Atlétikai Club úszó szakosztályai ellen. A verseny d. u. 2 órakor kezdődik és a Klinger-tónál lesz megtartás. Az LTE-ünnepélyes fogadtatásban részesítik a selmeciek.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 16.59 Szalonzene. 18 Magyar óra. 22.25 Külügyi negyedóra.

BUDAPEST. 9.30 Hírek. 10 Rk mise. 11.15 Evang. istentisztelet. 12.30 Operaházi zk. 14 Hanglemek. 15 Földművelésügyi előadás. 15.50 Zongorahang. 16.30 Előadás. 17 Nemzetközi dalosimnmpély. 18 Hortobágyi képek. 18.50 Cigányzene. 20.10 Hírek. 20.40 Szász Ila előadástje. 21.30 Szalonzene 23 Tánclmek.

PRAHA. 16.50 Szalonzene. 19.05 Hangv. 21.35 Hanglemek. 22.30 Jazz.

WIEN. 12.55 Zene. 15.40 Kamarazene. 16.45 Hangv. 19.35 Ariák és dalok. 21.35 Lemezek. 22.30 Táncczene.

Héttő

BRATISLAVA. 10.10, 14.15 Hírek. 18 Magyar műsor. 19.25 Hangv. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, jemezek 10 Hírek 12.05 Hegedűjáték. 12.35 Hírek. 13 Honvédzk. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Szalonzene. 17.50 Felolvasás. 18.30 Bpesti Hangv. Zenekar. 19.50 Előadás. 20.20 Cigányzene. 21 Hírek. 21.25 „Othello“ opera hanglemzről.

PRAHA. 17.05 Filharmónikusok. 17.40 Szlovák népdalok. 19.25 Tarka revü. 20.55 Zenekari hangv.

WIEN. 12.20, 13.10 Zene. 14 Lemezek. 16.04 Filmegyveleg. 17.45 Énekhangv. 19.05 Közv. Salzburgból. 22.20, 23 Táncczene.

Kedd

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek 18 Magyar műsor. 19.10 Cigányzene. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Hanglemek. 12.30 Hírek. 13.45 Énekhangv. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Felolvasás. 17.30 Magyar nóták zongorán. 18 Előadás. 18.30 Szalonzene. 19.40 „Autóbuszon a felhők fölé“ előadás. 20.40 Hírek. 21 Zongora-hegedű szonáták. 22.10 Cigányzenekar. 23 Jazz.

PRAHA. 19.10 Cigányzene. 20 Szólisták. 20.55 Zene. 22.20 Hanglemek. 22.55 Zongorahangv.

WIEN. 12 Hangv. 13.10 Zene. 14 Lemezek. 17.30 Zongorahangv. 22.20 Bécsi zene. 23 Táncczene.

Szerda

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 17.05 Mandolinhangv. 17.40 Magyar óra. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Cigányzene. 12.30 Hírek. 13.30 Szalonzene. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Felolvasás. 17.30 Tánclmek. 18.25 Csevegés. 18.55 Munkásdalárda hangv. 19.45 Képek a Vurstliből és az Angolparkból. 20.30 Cigányzene. 21.15 Hírek. 21.40 Bpesti Hangv. Zenekar. 23.10 Jazz.

PRAHA. 17.05 Mandolinzene. 17.30 Zongorahangv. 19 Közv. Salzburgból.

WIEN. 12, 13.10 Zene. 14 Hangv. 17 Zongorahangv. 17.35 Osztrák zene. 19.25 Hangv. 20.40 Zenes jelenetek. 22.20 Zene. 23 Hangv.

ECTESBAB

IRTA: VERES VILMOS

— Mi legyen? — kérdezte az asszony az urát.

Már mint ebédre. Mert hiába, ugy van az, hogy a szegényember is eszik valamit, ha dolgozik. De akkor is ha nem.

— Mi lenne? — mondta az ember elkedvetlenedve. — Valamit majd csak kitalálsz...

Szegények voltak. Most is, hogy menni akart, az asszony a tarisznyába nem tudott mást tenni, mint néhány féregragta almát, amit korábban szedett össze a szőlők alatt. A más szőlője végén elterülő aljakban. Mikor napszámból szüretelni járt, meg fáért az erdőbe, akkor szedte össze, reggelenként, mikor még senki sem bolygott a kődös, elhanyagolt helyeken. Ébből rakott a tarisznyába a darabka szárazkenyér mellé, ami lehetett kéthetős is.

Az ember munkába ment. Fordítani. Nem napszámból, hanem akkordba. Ahogy dolgozik, aszerint fizetik őket. Már a nyegyedik napja, hogy harmadmagával jár az egyik gazdának szőlő alá fordítani.

Nyakába akasztotta a tarisznyát, fogta az új ásót, amit az este vett, mert a másik tegnap kifordult, eltörtött, ahogy az egyik fa gyökerét metélte vele. Még az este, hogy hazatért, akkor állt neki új nyelvet faricskálni, de szerencsére könnyű volt beletenni, mert a nyáron volt alkalm a uraság porondjában erre és kapanyelekre alkalmas fiatal fákat kiszéni. De erről nem tudott a hajdu, se más emberfő. Így hát elégedetten vette föl a vállára ezt is. Az asszony odaszólt neki:

— Osztan el ne törje ezt is!

— Vigyázzok rá! — mondta az ember elmenőben.

Az asszony még az utcára is utána szólt:

— Mongya má, mit főztek ebédre?

— Bánomisen... — mondta az ember vissza sem fordulva. Mert mit törődik ő ezzel? Az az asszony dolga, nem az övé...

Az asszony visszament a szegényes kis viskójukba és hozzáfogott az ágyazáshoz. Csendesesen dolgozott az ággyl, hogy a háromszendős kis Rudit föl ne ébressze. De minden igyekezete hiábavalónak bizonyult

Csütörtök

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 19.10 Szlovák népdalok. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Tézene. 12.30 Hírek. 13.30 Hegedűjáték. 14 Énekhangv. 16.15 Orosz népmesék. 16.45 Hírek. 17 Hanglemek. 18 Előadás. 18.30 Szalonzene. 19.30 Elbeszélés. 20 Közv. a szegedi szabadtéri játékokról „János vitéz“. I. felv. után kb. 21.10 Hírek.

PRAHA. 19.10 Szalonzene. 21 Janáček-balet. 22.25 Modern török zene.

WIEN. 12, 13.10 Hangv. 16.05 Slágerek. 18.20 Dalok és melódiák. 17.30 Orosz dalok. 19.25 Tarka bécsi est. 21 Hangv. 22.20 és 23 Zene.

Péntek

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Énekegyüttes. 12.35 Hírek. 13.30 Balettzene. 14 Zongorahangv. 16.15 Ifjúsági előadás. 16.45 Hírek. 17 Felolvasás. 17.30 Cigányzene. 18.15 Előadás. 18.45 Olasz dalok. 19.30 „Örök ideál“ szimf. 3 felv. 21.30 Hírek. 21.50 Cigánygyerekek zenekara. 22.10 Külügyi negyedóra. 22.55 Szalonzene.

PRAHA. 16.10 Katonazene. 17.05 Hangv. 22.30 Hanglemek.

WIEN. 12, 13.10 Zene. 14 Hegedűjáték. 16.05 Szimfonikus zene. 19.25 Közzene. 21.35 Sanszónok és dalok. 22.20 Hangv. 23 Lemezek.

Szombat

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek 18 Magyar műsor. 22.15 Hírek. 22.35 Cigányzene.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Cigányzene. 12.30 Hírek. 13.0 Hanglemek. 16.15 Mesék. 16.45 Hírek. 17 Honvéd-zk. 18.20 Magyarország—Nemetalöld vízipólómérkőzés közv. 19.15 Szalonzene. 19.45 Előadás. 20.10 „Katonák a szinpadon“ műsoros est. Színeiben kb. 21.30 Hírek. 23.05 Cigányzene.

PRAHA. 19.15 Hangv. 21.20 Katonazene. 22.35 Cigányzene.

WIEN. 12.55 Zene. 14 Lemezek. 15.15 Mandolinhangv. 19.10 Zene. 20.10 Hangv. 21.45 Zongorahangv. 22.20 Zene. 23 Táncczene.

mert amikor a karosszéket az ágyhoz tette, a gyerek megmozdult.

— Mamma, mamma — mentyogta a gyerekek fölözve a deszkából összetakolt bölcshöl. Még föl is állt. Két nagy szemét körülhordozta a szobában, majd egy nagyot ásítva kérdezte:

— Apa holan?

— Ement — mondta az asszony az ágy takaróját ide-oda húzgálva, mert sehogy sem akart egyenlően állni a dunyhán.

— Megin?

— Megin.

Némi szünet állt be. A kis Rudi még egyszer nagyot ásított, hogy a feje majdnem kiesett a száján, azután onni kért.

— Mamma... Éhes vagyok...

— Majd mingyál! Várhasz...

— De éhes vagyok...

— Mondom, hogy várj sorodra! — ripakodott a gyerekre. — Majd hozok tejet...

A gyerek nem szólt semmit. Hozzá volt szokva, hogy az anyja így beszél. Hát várta, hogy elhozza a tejet. De azért kutatva nézett az asztalra, ahol valami estéi maradókat sejtett. Talán két szem krumpli fagyoskodott az asztal közepén. Mellette az elfogyasztott vacsora maradványa: egy marékra való krumplihéj.

Az asszony ágyazás után fogta a köcsögöt és indolni akart, hogy elhozza a félliter tejet. A gyerek nagy babszemekkel nézte a köcsögöt.

— Aggyon tejet...

— Most megyek érte — mondta az asszony rázza a köcsögöt és a mosdóba öntötte belőle a vizet. Belenézett, hogy valahol nem maradt-e benne a tegnapi tejből, majd a köténye szélével a szájánál megtörölte és odaszólt a gyerekeknek:

— Vigyázz, hi ne ess, mingyá gyívők...

Litert hozott a szokott félliter helyett, mert hogy éppen annyi volt Gécinének megmaradva, ő meg ugy gondolta, hogy jó lesz, valamit csinál vele, esetleg három-négy palacsintát, hiszen olyan régen nem volt semmi.

— Hozott? — kérdezte a gyerek, amint meglátta újra a köcsögöt. Már ott sejtendett az asztal körül, éhes szájjal majszolta a hideg krumplit. A bölcshöl pedig o'daira dőlve nyújtzkodott a földön, lépéssnyire kivese belőle minden, vánkusok, öreg, hasznavehetetlen kabátarabok.

Az asszony ijedten tekintett a földön he-

verő takarókra, de hogy a gyerek megszólalt, hirtelen elmúlt az ijedsége.

— Haszontalan! Nem várhatsz? — ripakodott a gyerekre, miközben az ablakdeszkára tette a tejet és összehátrta a szétszört dolgokat, a böcsőbe tette és talpra állította. — Mé gyütté le?

— A krumplit akartam . . . — mondta a gyerek az utolsó nyelést után a nagy szemében könnyek csillantogva meg. Ismerte anyját. Tudta, hogy nem szokott tréfálni, félt, hogy most is kikap, mint rendszeren, ha ilyesmit csinál. És máris várta, hogy odaüssön az anyja az alfelére, a lábsát is behuzta már, ugy nézett az anyjára. De nem kapott ki.

— Mit bámsz úgy rám? — förmedt az asszony rája. Már emelte is a kezét, de látva a gyerek könyörgő tekintetét, mérsékelte magát. — Ereggy vissza a böcsőbe még . . .

Megfogta és benyomta a vánkösökra. A gyerek szótalanul tűrte, hogy visszategy és hasrafordulva csendes sírásba kezdett.

— Mé bögsz? Mi bajod?

A tűzhöz fogott. A reggeli kávé melegítéséül a tűz kivilóiban volt Főpiskálta a paraszat és vetett rá néhány fagyókeret, amit az ura hozott haza tegnap este. Belefújt és míg a tűzet élesztgette, azon törte a fejét, hogy mit is főzzen ebédre az urának? Maga, vagy a gyerek, az nem is volt fontos előtte. De hiszen juthat nekik is abból, amit az urának készít.

— Liszt, csak kenyérliszt van, — gondolta magában és nagyokat fújt a tűzbe — abbó nem lehet palacsintátésztaát keverni, meg ahó tojás kő . . . Három is elkél bele . . . Tán krumplilevest, de krumplipaprikás vót tennap débe az ebéd, este meg süve a vacsora . . . Ez se jó . . .

Hirtelen ott kellett hagyni a tűzet. A füstöt a kéményhuzat a szemébe hajtotta és nagy könnyecpek gurultak a kezefejére.

— Nemég a nyavajás! — mérgesedett el egészen. A fa nyers volt teljesen. A gyerek is újra jelentkezett.

— Aggyon tejet . . .

A kis vasbőgrébe lottyantott egy kis tejet és odanyújtotta a gyerekeknek.

— Hogy nem várhatsz a sorodra! — förmedt rája.

Magá se tudta mért volt ilyen a gyerekekhez. Pedig hát szerette. Sokszor ajátzozogott vele, simogatta a kis szőszkefejét, csókolt a apró maszatos kezecskéit, vékony vértelen fehér arcát, de magasam tudta, hogyan tudott gyerekekével szemben annyira megváltozni. A Mácsikék gyerekekre gondolt, aki idejárt az övékéhez játszani. Milyen más az! De ott van is mit enni a gyerekeknek, jut nekik, miből fölnevelni, van vagy husz hold földjük, hát juthat . . . De nekik?! Hogy minek is terem az Isten szegényembert a világra?! Osztan a józegédnek még a gyereke is erősebb, nem úgy járatják, mint a szegénygyerekeket, miat ók a kis Rudit . . . Nem tudta, a Mácsikék gyereket irigyelte-e, vagy mit, de egy idő óta nagyon idegen lett a saját gyerekeihez. Fájt neki ezt tudni, de nem tehetett róla. Még az is, hogy olyan nagyon szegények voltak. A szakmányban keresett gabonának az utoljást vitte el vasárnap reggel kiscseréni, de a szegénynek még az se megy, mert nem kapott az ura lisztet, hogy majdcsak péntek-táján. Hát így van ez!

Sóhajtott egyet és lopra a gyerekre nézett, aki kihajtsa a kis vasbőgre tartalmát, szótlanul játzszadozott a bőgrével. Az anyja látva a gyerek szomorú arcát, hirtelen szégyenkezés fogta el és odament föléje.

— Inná még — kérdezte a szokatlan melegséggel, amire a gyerek nagy szemeket meresztett rá.

— Méd . . .

Töltött a bőgrébe. Tele, egészen tele. A gyerek egy hajtsra kiitta, kenyér se kellett hozzá, de meg nemis szokta. Azt megette külön is.

Azon vette magát észre, hogy az ő gyomra is korog. Mert csak az ura evett, ő még nem. Majd ráér még, — tartotta, de eddig nem került rá a sor. És újra az ebédre gondolt.

— Ecetesbab! — állapította meg véglegesen magában és őrlött, hogy valami olyan jutott az eszébe, amit régen nem főzött és amit az ura is szeret.

— Aggyon még . . . — kért újból a gyerek s a bőgrét is nyújtotta már. Az asszony fölolvadó szívvél sietett eleget tenni a gyerek kívánságának. Eszébe jutott belelézni a kőcsőbe, hogy mennyi marad! Kiment a kamrába, babot hozott, majd átválasztotta és vizet töltött a fazékba, a babot belevetve, a tűz fölé tette. A tűz is csak pisálkovala vajudott. A nyers gyökérfa sieteregre, füstölőge kilóndott bent a párzesem parázson. Venyigét hozott, azt tördelte össze és dugta a parázsra, hogy hamarabb lángra lobbanjon a fa.

Később a gyereket öltöztette fel. Elszoruló szívvél nézte a gyerek lyukastalpu Bat'acsizmait, a térdén szétfeslett harisnyát, a hitvány szoknyácskát.

— Ebbe nem teletelhet ki — gondolta öszezoruló szívvél. — Vennyi költsene, de miből? Istenem, miből? Szomorú sóhajtsfélé hagyta el az ajkát.

— Mibajja mamma? — kérdezte a gyerekek ránézve az anyja fásult arcára. Szokatlan volt neki az anyja hallgatása, mert ilyenkor is folyton zeörtölődött vele, ha öltöztette. Ahhoz volt szokva, hogy kiabáljon rá, hogy ide-oda rángassa, most pedig csendesen, szónéklül öltöztet, még a csizmait is szónéklül huzta, pedig erősen ment föl . . .

Arra lettek figyelmesek, hogy valami zuhant. Az ablakból a macska ugrott le a hátuk mögött és sietve iszkolt kifelé a nyitva maradt ajtónyíláson. Az asszony az ablakra nézett. Az ablakdeszkáról a földre patakban folyt le a fehér tehénteje, az amit az ecetesbalevesbe akart tenni.

— Hogy a menkü! — szaladt ki a száján a szó. Tovább akarta mondani, de nem szolt semmit, hanem a seprüt felkapva rohant ki a macska után. Az már a kerítés tetején nyalta a lábafejét . . .

— Nehesség gyült vóna rád! — rohant a seprüvel a macska felé és hatalmas lödítással vágta a seprüt a kerítésfához, míg a macska egyetlen ugrással eltűnt.

Nagymérgesen vette fel a seprüt a földről és azon törte a fejét, hogy most már csakugyan nem tud mit készíteni. A gyerek kijött utána az ajtóba és onnan motyogta:

— Mamma, mamma a tej . . .

— Az, a tej, de meg az ecetesbab is! — mondta az anyja könnyeboruló szemmel. Veszekedni, mérgét kiönteni valakin, tán útni is szeretett volna, de szíve elszorult, valami sirásfélé szorongatta a torkát, hogy még ez is így ment semmire. Ha a gyerek itta volna meg, azt nem sajnálta volna tán, de hogy a macska, mehogy a maradék is kidőljön, arra nem számított. Óébe kapta a gyereket és vitte befelé. A gyerek ott ismételte az anyja ölébe:

— Ecetesbab, az jó, én szeretem, spa is szereti, ugyi mamma?

— Szereti, szereti fiam! — mondta és a tűz után nézett. Az teljesen elhamvadva, feketén, üresen bámult ki rá, csak a feketévé vált gyökerek hevernek a hamuban.

— Hided is van, — töretelt hozzája a gyerek ahogy a tűz helyébe guggolt. — Majd én is fujom a tűzet, seditek a mamának főzni ecetesbabot . . .

Az asszony hagyta, hogy a gyerek belebámujon a sötét tűz helybe. Reszketés futotta át erre a beszédre és hangos zokogásba kezdett.

— A mamma bsted ugyi? — kérdezte a gyerek és sirásragórbólú szájjal epiptyorodott.

— Tudom is én! — zokogott fel az anyja — Bsteg vagyok, az vagyok . . .

Csendesen fejtette le magáról a kicsi gyöngéd gyerekkarokat és gyufa után nézett. A masinatartóban talált még egy szalát, hogy újra begyujtsa az agyból a tűz helybe dugott szalmát, hogy legalább rántottbalevest csinálhasson . . .

De egy gyűszűnyi zsirt nem talált a házban . . .

Szezonnyitó előadások a lévai mozgókban

A lévai mozgók vezetősége szem előtt tartva a közönség kifinomult ízlését, mely úgy tartalom, mint kivitel szempontjából a legjobbat, legkiválóbbat kívánja, a filmgyárak legművészeibb alkotásait kötötte le az 1937—1938. évi mozi szezonra.

A hazai filmgyártás, mely kilépve a gyermekcipőkötől a tavalyi produkcióhoz képest óriási utat tett meg, van nagyobb részt felkarolva, mint Zorov, Jánosik kincse, Rjepkin Sándor hadnagy, Asszony a feszület alatt, Harmonika, Eva válása, Jarcsin tanárnő, Házaság hitelle, Pasztornó, A 48-as légi torpedó, Három ember a hóban, stb. Hosszadalmas volna felsorolni a jobbnáljobb filmeket, melyekkel a csehszlovák filmgyártás nemcsak ideháza, hanem külföldön, főleg a velencei nemzetközi filmbemutatón is számtalan aranyérmert szerzett.

A hazai filmek mellé a külföldi filmek legjavát is lekötötték, úgy a közönségnek alkalmá lesz párhuzamot vonni az egyes nemzetek, országok filmproduktóinak angol, francia, olasz, ausztriai, német, magyar, lengyel, orosz nyelvű kiválóságai között. Hiszen a jólformált és a filmismerés terén kiváló lévai közönségnek nem kell dicserőnk a lekötött elsőrangú produktiót sem, mint Mária nővér, Barátságos arcot kérek, Aranyember, Évforduló, Havi 200 fix, Csunya-lány, Dunaparti randevu, Eds mostoha, mert bizonyára mindenki hallotta ezek mesteri színvonalu slágereit: és lebillencsölő tárgyát.

Az amerikai gigantikus filmgyártás még azért bizonyos előnyben van a filmrendezések terén, különösen kiállítás tekintetében az európai filmekkel szemben, mert ilyen filmeket mint, Anna Karenina, Camilla a végzet asszonya, Greta Garboval Rose Marie, Tánca születtem, A nagy Ziegfeld, San Francisco, Lázadók, Hindu siremlék és folytatása Az echnapuri tigris, Világ 100 év mu'va, még a kifinomult osztrák filmgyártás sem tud előállítani, pedig világhírű filmszilagai ugyancsak kiválóak, mint Eggerth Márta és Klepura filmük Mosoly országa, Kék mazurka, továbbá Gigli-nek 2 filme, Paula Wesselynek 4 filme, Rikk Marika 2 filme, Willy Forst egynehány filme, ezeken kívül Bohémek városa, Udvari koncert, Lányok egymásközt, A cárnó internátusa, Josivári, Mircha, stb. A közönség már az eddig felsorolt filmekből is láthatja, hogy a lévai mozgók csakugyan a filmek legjavát kötötték le, úgy, hogy a legkifinomultabb izléseket is kitudják elégténi a világsiker elért filmekkel s fővárosi produktiót nyújtanak.

A mozielőadások pótműsorként hol hangos hiraódt, hol pedig színes előjátékok, majd utazási filmeket hoznak, melyekkel minden előadást egy teljes 2 óras műsorra egészítenek ki.

A lévai mozgók vezetősége reméli, hogy a n. é. közönség, kinek kedvért nem kimélve fáradságot és anyagi áldozatot, anyai szép filmet kötött le, a mozi szezon alatt kellően támogatni fogja az előadásokat.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levéje, jelentése

	jul.	aug.
	31-én	7-én
100 pengó	588 50	570 —
100 osztrák schilling	584,50	552 —
1 angol font	142,85	142 —
1 amerikai dollár	28,85	28 80
100 svájci frank	861,50	658,60
100 francia frank	108,15	107 60
100 líra	139,10	140 —
100 német márika	77,20	780 —
100 dinár	65,20	64 50
100 lei	17,85	17 —

KÖNYV UJDONSÁGOK!

Veros Peter: Szamádas	kötve	21.60
Zsolt Béla: A Wesselenyi utcai őszeseküvés	kötve	23.40
Nyíró József: Havasok könyve		35.—
Körmendi Ferenc: Találkozás és búcsú	kötve	24.70
Cs. Szabó László: Doveri síkelés		23.40
J. D. Passos: Három katona		22.—
Dreiser: A zsenialis ember I. II. f.		46.80
Zweig: Az örök lámpás	kötve	26.—
Elkjer: Aki nem tudott vámi	kötve	13.—
Proust: Az eltűnt idő nyomában I. III. kötet		93.60
Erskine: Felejtés ha tudsz	kötve	13.—
Bendetz: Grafológia a gyakorlatban	kötve	42.25

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvkereskedésében — Léván.

Eladó vagy kiadó ház. Érdeklődni lehet Barsi u. 20. Mičo Štefan 744

Önálló ügyes házivarrónő ajánkodik, vidékre is. Cim: Gerő Olga, Hronský Svätý Benedik. 745

Ház eladó Teleki utcában igen előnyösen, szép telek házzal. Érdeklődni lehet a kiadóhivatalban. 746

Fiu tanulóknak felvétetik, Krenek. 747

Eladó 2 szobás kis családi ház Csepregi utcában. Bővebbet Szepessy u. 20. 748

Simor utca 6. számú ház eladó, felvilágosítást ad Barbara, Ladányi ut 42. 749

Eladó egy ház, mely áll szoba, konyha és speizből. Cim a kiadóban. 750

Lakásomat Bém u. 13 sz. alól Béka u. 25 sz. alá helyeztem át. A nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kérem, Kosutzy Rezsóné, okl. születő. 751

Forgalmas helyen üzlethelyiség és 2 szobás lakás kiadó. Szepessy u. 12. 752

Fiatal leányt, aki szépen köt és horgol, fizetéssel felveszek. Cim a kiadóban. 753

Irodának vagy orvosi rendelőnek két utcai szoba a fűtcában kiadó. Cim a kiadóban. 754

Kiadó szoba, konyha, Betegsegélyző mögött Papmajor u. 3. sz. 755

Léván a belvárosban több szobából és mellékhelyiségekből álló modern, adómentes ház, nagy kerttel eladó. Felvilágosítást nyújt Dr. Perger ügyvéd. 756

Eladó szőlő és szőlőtálat Ujkereszttheygen. 757

Kiadó szoba, esetleg előszobával is, burorozva vagy üresen. Honvéd u. 42. 758

Állóíróasztalos páncél Wertheim pénzszekrény eladó. Cim a Kiadóban. 759

APOLLO HANGOS MOZGÓ

HETI MŰSORA:

Augusztus 8-án, vasárnap d. u. 4. este 6 és 9 órai kezdettel népelőadási helyárrakkal a Metropolitan-film egyik legkiválóbb filmje a

VIG VÁLÁS

van műsoron. — Főszerepekben: **Ginger Rogers és Fred Astaire**, a két legjobb amerikai táncokimus.

Augusztus 13, 14 és 15-én, pénteken és szombaton este 8, vasárnap este 6 és 8 órakor **SZEZONNYITÓ ELŐADÁS!**

Eggerth Márta és J. Heesters legjobb filmje:

UDVARI KONCERT

Kedves filmmü, tele komikus szerelmi bonyodalmakkal, szenzációs happy-endel. - További szereplők: Jan Richter, J. Kusserova, Iva Wanje. - Pótműsor: a legjobb PARAMOUNT hangos hirodó **Rendes helyárrak!**

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbell érdeklődésekre kárunk válasza szoláló levelezőlapot csatolni!

Irodának, orvosi rendelőnek alkalmas két nagy utcai szoba verandával a város központjában kiadó. Cim a kiadóban.

Kiadó két szoba, konyha, nagy üvegezett verandával, Masaryk utcában. Bővebbet a kiadóban.

Szijgyártó műhelyemet ideiglenesen Tabán utca 14. sz. alá helyeztem át. Madarász Béla, szijgyártó. 730

Bormérés! 1 liter 6 Ké. Polgár u. 17. Szabó Dániel. 736

Két keményfa ágy eladó, Mángorló utca 4. 738

Keresek három szobás komfortos lakást, lehetőleg különálló és kerttel. Cim a kiadóban. 740

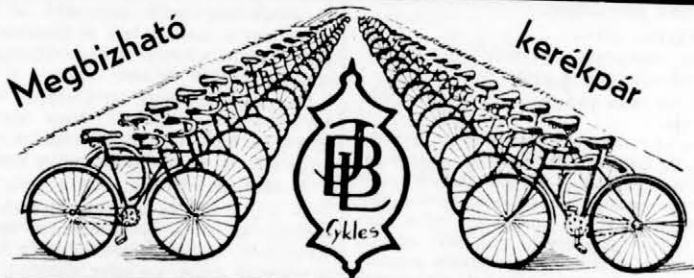
Eladó jó állapotban levő takeréktűzhely. Cim a kiadóban. 741

Eladó egy használatban levő stráfkocsi. Löwy Lipót, Levice. 742

Bérbeadó 50 év óta fennálló bevezetett pékség üzlethelyiséggel a város forgalmas helyén. Érdeklődni lehet özv. Melferber Mórénál Léva, Behm u. 1.

Tanulóknak fiu azonnalra felvétetik. Egy Wertheim-kassa eladó Schücknél. 760

Kovács felvétetik Bory község előjárósága november 1-től keres egy ügyes, megbízható községi kovácsot. Javadalmazás megegyezés szerint. Jelentkezni lehet 1937 augusztus 15. délután 3 óráig a bírónál. 761

csak szaküzletben kapható!

BAROSKA Levice, Kálnai utca 3. Tel. 130.

JAWA SERVICE!

Nyári melegben is legjobb szórakozás a **radio!**

Kiránduláshoz vegyen **weekend radiot!** CSERÉLJE KI régi radioját modern vill. hálózati készülékre még a mai olcsó árban a legrégebb radio **szaküzletben**

Radio Central - Kern Testvérek áruházában Léva

Alapítotott: 1881.

Védekezzen állandóan a gyümölcsfák kártevői ellen!

Sulfomag, Arsulmag, Herbar, Poksin, Cupro, stb. nyári permetezőszerek Sotor hernyóenyv, rézgálic, rézkénpor, raffia, mülep!!

Fűszer és vasáruk,

háztartási cikkek, műszaki elektrotechnikai, fényképezési és sportcikkek!

Gramofonok, kerékpárok!

„BRUCIOR” petrolumgáz takaréktűzhelyek!